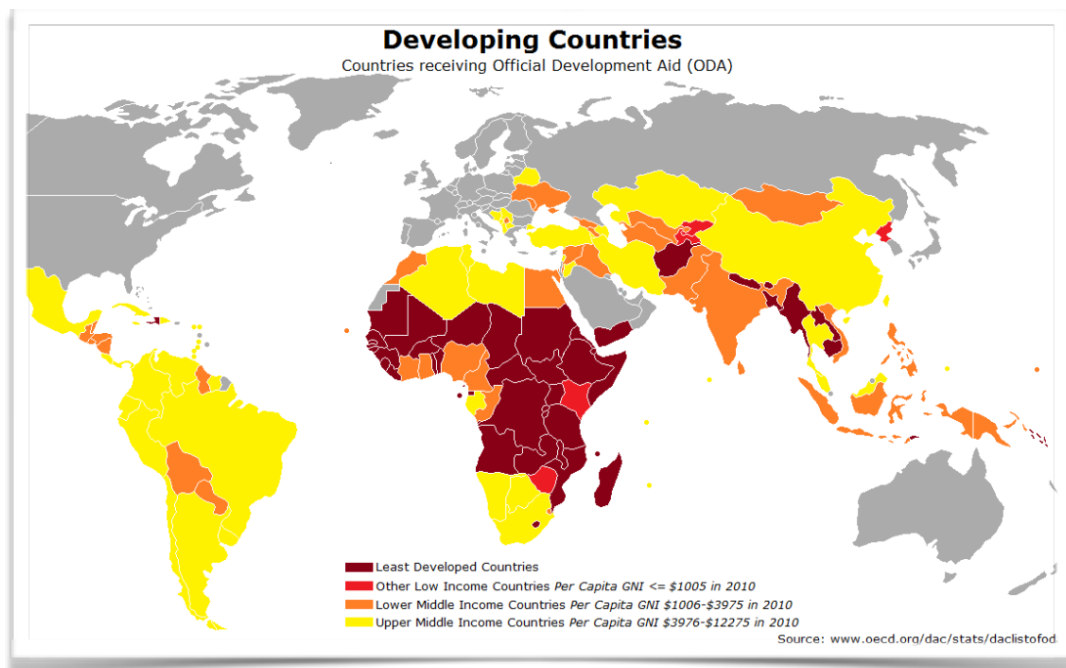

Informacijski list

Razvojna pomoč bi morala biti pogojena s spoštovanjem človekovih pravic v državi prejemnici.

<https://mapsontheweb.zoom-maps.com/post/>

ODA - uradna razvojna pomoč

ODA je vladna pomoč za ekonomski razvoj in blagostanje držav v razvoju.

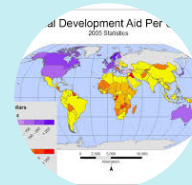
ODA je lahko v dveh oblikah. Prva je bilateralna pomoč, kar pomeni direktna pomoč države donatorice državi prejemnici. Druga oblika pomoči je multilateralna, kar pomeni, da države dajo denar mednarodnim organizacijam kot so n.pr. UNICEF, UNCHR, WHO, Svetovni banki itd. Pomoč vključuje posojila in zagotavljanje tehnične pomoči. Posojila in krediti za vojaške namene so izključeni, čeprav se misije vojakov na vojna območja vključujejo v ODA pomoč.

HUMANITARNA POMOČ

Koncept humanitarne pomoči je trenuten in kratkotrajen v primerih, ko pride do naravnih nesreč (potresi, **pojavi povezani s klimatskimi spremembami - poplave, orkani, suše,...**) ali vojen.

RAZVOJNA POMOČ

ima srednjeročne in dolgoročne učinke za ekonomski, družbeni in demokratični razvoj države prejemnice, saj gre za **investicije v trajnostni razvoj**.

Uradna razvojna pomoč ali Official Development Assistance -ODA

Zajema razvojno pomoč in humanitarno pomoč.

Kolonialni razvojni akt

I.1929 sprejet načrt Britanske politike za razvoj svojih kolonij.

Marshallov načrt

Načrt ZDA za tehnično in ekonomsko pomoč Evropi po II. svetovni vojni.

Države v razvoju

Danes uporabljamo izraz države globalnega juga oz. partnerske države.

OECD = The Organisation for Economic Co-operation and Development.

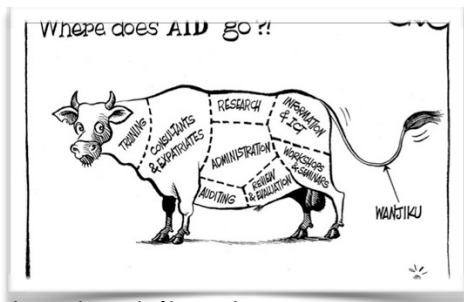
Države članice

OECD so zavezane k uradni razvojni pomoči partnerskim državam, ki jih določa OECD.

Veliko ODA pomoči je VEZANE

Vezana pomoč, je pomoč z nakupom surovin in blaga v državah donatoricah.

Če pride do katastrofe, države in mednarodne organizacije pošljejo na krizno območje osnovne potrebščine za ljudi, tehnično pomoč, medicinsko pomoč, ...z namenom lajšanja krize. Delež humanitarne pomoči se šteje v ODA pomoč, kar tudi pomeni prevozne stroške, plače delavcev, hrana in potrebni materiali se nakupijo v državah donatoricah. Vezana pomoč povečuje stroške nabave (ocenjuje se, da podraži stroške nabave za približno 5 milijard \$) in hkrati zaposluje svoje ljudi.

<https://kenopalo.files.wordpress.com/2015/03/screen-shot-2015-03-26-at-8-10-45-pm.png>

Zakaj pomoč?

Pomoč prispeva k bolj uravnoteženemu in pravičnemu svetovnemu razvoju ter izkazuje prevzemanje soodgovornosti za odpravo revščine, zmanjševanje neenakosti in doseganje ciljev trajnostnega razvoja v partnerskih državah.

Slovenija je postala članica OECD julija 2010 in tako postala donatorica razvojnih sredstev, čeprav je še vedno prejemnica sredstev s strani Norveške za projekte krepitve demokracije.

Kazalniki za uradno razvojno pomoč so del cilja trajnostnega razvoja 17. EU se je zavezala, da bo do leta 2030 skupna uradna razvojna pomoč dosegla 0,7 % BND. Slovenija si bo v tem časovnem obdobju prizadevala povečati uradno razvojno pomoč na 0,33 % BND. Razvojna pomoč najmanj razvitim državam pa naj bi obsegala 0,15% BNP.

#ČLOVEKOVE#PRAVICE

Človekove pravice so zapisane v Splošni deklaraciji človekovih pravic, katere so **vsaj delno sprejele vse članice Združenih narodov**. Po svetu se še vedno srečujemo s številnimi kršenji človekovih pravic v partnerskih državah, prejemnicah razvojne pomoči, a ne smemo pozabiti na kršitve človekovih pravic, ki se tudi dogajajo v donatorskih državah. Države donatorice naj bi se zavedale pomena spoštovanja človekovih pravic, vendar **obstajajo povezave med kršitvami človekovih pravic, revščino, izključenostjo, okoljsko degradacijo, ranljivostjo in konflikti**. Zato morajo donatorice pri pripravi razvojnih programov strateško razmišljati, kako bodo **učinkovito vložile razvojno pomoč**. Tako so nekatere države sprejele pristope k razvoju, temelječe na človekovih pravicah, medtem ko so druge vključile človekove pravice v različne nivoje razvojnega dela, še posebej v upravljanje. EU se zavezuje k pristopu temelječem na človekovih pravicah, a kljub temu ostajajo številna odprta vprašanja ali donirati sredstva državam, ki kršijo človekove pravice.

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Generalna skupščina Združenih narodov je sprejela Splošno deklaracijo človekovih pravic 10. decembra 1948.

Vsi se rodimo svobodni in imamo enako dostojanstvo in enake pravice. Vsi smo upravičeni do uživanja teh pravic in svobod in ne glede na katerikoli posebno okoliščino.

Vsi imamo pravico do življenja, do prostosti in do osebne varnosti.

Nikogar se ne sme držati v suženjstvu.	Vsako ima pravico do svobodnega gibanja.	Vsako ima pravico do socialne varnosti in pravico do uresničevanja ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic.
Nikogar se ne sme podvreči mučenju.	Vsako ima pravico v drugih državah iskati in uživati pribežilišče pred preganjanjem.	Vsako ima pravico do dela, proste izbire zaposlitve, pravičnih in ustreznih delovnih pogojev in varstva pred brezposelnostjo.
Vsako ima pravico, da mu je povsod priznana pravna osebnost.	Vsako ima pravico do državljanstva.	Vsako ima pravico do počitka in prostega časa.
Vsi so enaki pred zakonom, in imajo pravico do enakega pravnega varstva.	Polnoletni moški in ženske imajo pravico skleniti zakonsko zvezo in ustvariti družino.	Vsako ima pravico do varstva moralnih in pramoženskih koristi iz svojih avtorskih, književnih ali umetniških del.
Vsako ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva.	Vsako, bodisi sam bodisi skupaj z drugimi, ima pravico imeti v lasti premoženje.	Vsako ima dolžnost do skupnosti, kajti samo v njej je mogoče svobodno in poln razvoj njegove osebnosti.
Nikogar se ne sme samovoljno prijeti, pridržati ali izgnati.	Vsako ima pravico do svobode misli, vesti in vere.	Vsako ima pravico do izobraževanja.
Vsako je upravičeno do pravičnega in nepristranskega sojenja.	Vsako ima pravico do svobode mnenja in izražanja.	Vsako ima pravico do varstva moralnih in pramoženskih koristi iz svojih avtorskih, književnih ali umetniških del.
Vsako velja za nedolžnega, dokler ni na sodišču spoznan za krivega.	Vsako ima pravico do svobode in mirnega zbiranja in združevanja.	Vsako ima dolžnost do skupnosti, kajti samo v njej je mogoče svobodno in poln razvoj njegove osebnosti.
Vsako ima pravico do zasebnosti. Nič se ne sme vmešavati v posameznikovo družino, dom ali dopisovanje.	Vsako ima pravico do svobode izbranih predstavnikov.	

<https://twitter.com/vladaRS/status/986884273247531008/photo/1>

Nedemokracija, izkoriščanje, kršenje človekovih pravic, klimatske spremembe (te v največji meri povzročajo globalni sever, katastrofe kot posledice klimatskih sprememb pa najbolj prizadanejo globalni jug) **SO vzroki za številne migracije.**

Kritike razvojne pomoči:

- razvojna pomoč lahko ovira demokracijo v državah prejemnicah, saj vlade prejemajo dovolj denarja in se ne ozirajo na državljane in spodbujanje domače ekonomije,
- vse večja odvisnost držav od razvojne pomoči,
- večanje korupcije, kam se usmerja pomoč, povzroča še večje razslojevanje,
- učinkovitost ODA pomoči je nizka.

Pozitivni učinki razvojne pomoči:

- večja gospodarska rast, se kaže v najmanj razvitih državah, medtem ko je v srednjerazvitih državah ta učinek manjši,
- spodbujanje naložb v infrastrukturo in človeški kapital,
- spodbujanje demokracije, izboljšave zdravstvenega in izobraževalnega sistema.

Primer sta Kitajska in Indija, ki sta preko razvojne pomoči tudi sami postali donatorici razvojne pomoči manj razvitim državam.

Pripravila T.Leskovar, IAS

